

ŠIAULIŲ GYTARIŲ PROGIMNAZIJOS MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMO INFORMACIJOS RINKIMO, FIKSAVIMO BEI PANAUDOJIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šiaulių Gytarių progimnazijos mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos apraše (toliau Aprašas) parengtas vadovaujantis:

1.1. 2017-2018 ir 2018-2019 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendraisiais ugdymo planais, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. birželio 2 d. įsakymu Nr. V-442 bei mokyklos bendruomenės susitarimais;); Geros mokyklos koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015-12-21 įsakymu Nr. V-1308; Šiaulių miesto vaiko asmenybės ugties koncepcija, patvirtinta Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. lapkričio 25 d. įsakymu Nr. A-1601, ir kitais teisės aktais, progimnazijos administracijos, mokytojų, mokinių ir jų tėvų (globėjų, rūpintojų) susitarimais.

1.2. Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309 (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. balandžio 14 d. įsakymo Nr. V-325 redakcija;

1.3. Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK-556 (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. gegužės 8 d. įsakymo Nr. V-766 redakcija, 2014 m. gegužės 26 d. įsakymu Nr. ISAK-556 „Dėl nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“, 2017 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. V 554 „Dėl Švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymo Nr. ISAK – 556 „Dėl nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“.

2. Tvarkoje aptariami vertinimo tikslai ir uždaviniai, vertinimo nuostatos ir principai, vertinimo planavimas, vertinimas ugdymo procese bei baigus programą ar jos dalį, vertinimo sistemingumas, pažangą skatinantis grįžtamasis vertinimas, mokinio asmeninės pažangos stebėjimas ir analizė, namų darbų skyrimas ir vertinimas, kontrolinių darbų, diagnostinių testų, NMPT organizavimas ir vertinimas, kėlimas į aukštesnę klasę, tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimas ir kt.

3. Tvarkoje vartojamos sąvokos:

3.1. **mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimas** – kriterijais grįstas ugdymosi ir mokymosi stebėjimas ir grįžtamasis ryšys, informacijos apie mokymosi procesus ir rezultatus rinkimas ir kaupimas, interpretavimas ir naudojimas mokymo ir mokymosi kokybei užtikrinti;

3.2. **savivaldis mokymasis** – mokymasis, kai mokinys savo iniciatyva išsiaiškina mokymosi poreikius, keliai tikslus, planuojasi mokymąsi, susikuria ar pasirenka priemones, sau tinkamas mokymosi strategijas, geba įsivertinti pasiekimus ir pažangą;

3.3. **konstruktyvus mokymasis** – mokymasis, kai mokinys geba sieti naujas žinias, gebėjimus su jau išmoktais dalykais, kai demonstruoja mąstymą, supratimą;

3.4. **socialus mokymasis** – mokymasis, kai mokinys noriai bendrauja ir bendradarbiauja grupėse, padeda vienas kitam, geba išsakyti savo nuomonę, paaiškinti požiūrį;

3.5. **įsivertinimas** – tai mokinio sprendimas, baigus pamokų ciklą, etapą, pusmetį, apie daromą savo pažangą, remiantis savistaba, dabartinių pasiekimų lyginimu su ankstesniais, tolimesnių mokymosi tikslų bei jų siekimo strategijų numatymas;

3.6. **vertinimo refleksija** – tai savo veiklų pamokoje apmąstymas, uždavinio įgyvendinimo pamatavimas, tolimesnių veiksmų numatymas;

3.7. **vertinimas ugdant** – vertinimo kriterijų aiškumas, įvairiais būdais iš įvairių šaltinių surinkta informacija apie mokinio mokymosi patirtį, jo pasiekimus ir daromą pažangą (žinias ir supratimą, gebėjimus, nuostatas);

3.8. **asmeninės pažangos vertinimas** – vertinimo principas, pagal kurį lyginant dabartinius mokinio pasiekimus su ankstesniaisiais, stebima, vertinama daroma pažanga, įvardijamos mokinio mokymosi sėkmės ir nesėkmės, numatomi tolimesni žingsniai;

3.9. **vertinimo validumas** – vertinami numatyti mokymosi pasiekimai (turinio validumas); vertinimo būdai atitinka vertinimo tikslus;

3.10. **vertinimo patikimumas** – vertinimo tikrumas, vertinimo rezultatų pastovumas;

3.11. **vertinimo kriterijai** – mokytojas pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosiose programose pateiktus apibendrintus kokybinius mokinių žinių, supratimo ir gebėjimų vertinimo aprašus numato mokinių pasiekimų vertinimo lygius (patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis);

3.12. **kaupiamasis vertinimas** – tai informacijos apie mokinio mokymosi pasiekimus ir pažangą kaupimas taškais, kurie konvertuojami į pažymį (įskaitą) tik pusmečio pabaigoje;

3.13. **suminis pažymys** – tai pažymys, kurį sudaro mokinio ir mokytojo susitarimu kaupiami pažymiai už įvairaus pobūdžio darbus, veiklas;

3.14. **signalinis pusmečio įvertinimas** – kartą per pusmetį iš esamų pažymių vedamas aritmetinis vidurkis, leidžiantis mokiniui įsivertinti, mokytojui, administracijai vertinti esamą situaciją;

3.15. **vertinimo aplankas** – tai iš anksto suplanuotas ir tam tikru būdu sudarytas mokinio pasiekimus iliustruojančių darbų rinkinys, padedantis susidaryti vaizdą, ką mokinyss moka ir geba, kaip tobulėja;

3.16. **kontrolinis darbas** – tai formaliai vertinamas darbas, organizuotas baigus pamokų etapą, ciklą;

3.17. **atsiskaitymas žodžiu** – tai monologo, dialogo, diskusijos, debatų vertinimas, skirtas patikrinti, kaip mokinyss geba tiek individualiai, tiek poroje taisyklingai, argumentuotai, įtikinamai reikšti mintis, apibendrinti savo ir kitų kalbą;

3.18. **savarankiškas darbas** – tai atsiskaitymas raštu (žodžių diktantas, testas, pastraipos kūrimas ir kt.), žodžiu, laboratorinis darbas, darbas grupėse, organizuotas iš vienos-dviejų pamokų medžiagos.

4. Atsižvelgus į vertinimo tikslus, taikomi šie vertinimo tipai:

4.1. **formuojamasis vertinimas** – ugdymo(si) procese teikimas grįžtamasis vertinimas, kuriuo siekiama mokiniui operatyviai suteikti išsamią informaciją, ką mokinyss jau moka, ką dar turi išmokti, apie tolesnio mokymo(si) bei tobulėjimo galimybes, numatant mokymo(si) perspektyvą, patiprinant daromą jo pažangą;

4.2. **diagnostinis vertinimas** – vertinimas, kuriuo naudojamosi siekiant išsiaiškinti mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą, baigus ciklą, etapą ar jų dalį, kad būtų galima numatyti tolesnio mokymosi galimybes, suteikti pagalbą, įveikiant sunkumus;

4.3. **apibendrinamasis vertinimas** – vertinimas, naudojamas baigus programą, kursą, modulį. Jo rezultatai formaliai patvirtina mokinio pasiekimus ugdymo programos pabaigoje.

4.4. Mokinių, besimokančių pagal pradinio ugdymo programą, pažanga ir pasiekimai vertinami pagal Bendrosiose programose aprašytus pasiekimų lygius.

4.5. Mokinių, besimokančių pagal pagrindinio ugdymo (pirmosios dalies) programą, pažanga ir pasiekimai vertinami pagal Bendrosiose programose aprašytus pasiekimus taikant 10 balų vertinimo sistemą.

4.6. Specialiųjų poreikių mokinio pasiekimai ir pažanga vertinami pagal dalykų pritaikytas programas arba mokiniui individualizuotoje ugdymo programoje numatytus pasiekimus. Jų pažanga aptariama Vaiko Gerovės komisijoje dalyvaujant mokytojams.

II. VERTINIMO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

5. Vertinimo tikslai:

5.1. padėti mokiniui mokytis ir bręsti kaip asmenybei;

5.2. pateikti informaciją apie mokinio mokymosi patirtį, pasiekimus ir pažangą;

5.4. apibendrinti mokymosi patirtį, pasiekimus ir pažangą;

5.3. nustatyti mokytojo, mokyklos darbo sėkmę, priimti pagrįstus sprendimus.

6. Vertinimo uždaviniai:

6.1. padėti mokiniui pažinti save, ugdyti(s) bendrąsias ir dalykines kompetencijas, įvardyti savo stipriąsias ir tobulintinas puses, įvertinti savo pasiekimų lygmenį, kelti mokymosi tikslus;

6.2. padėti mokytojui išvelgti mokinio mokymosi galimybes, nustatyti problemas ir spragas, diferencijuoti ir individualizuoti darbą, parinkti ugdymo turinį ir metodus;

6.3. suteikti tėvams (globėjams, rūpintojams) informaciją apie vaiko mokymąsi, stiprinti ryšius tarp vaiko, tėvų (globėjų, rūpintojų) ir gimnazijos;

6.4. nustatyti progimnazijos darbo kokybę, planuoti ugdymo turinį ir procesą, suteikti mokinių poreikius atliepiančią pagalbą.

III. VERTINIMO NUOSTATOS IR PRINCIPAI

7. Vertinimo nuostatos:

7.1. vertinimas grindžiamas mokinių amžiaus tarpsniais, psichologiniais ypatumais, individualiais mokinio poreikiais;

7.2. vertinama tai, kas buvo numatyta pasiekti ugdymo procese: mokinių žinios, jų taikymas, supratimas, dalyko gebėjimai, įgūdžiai, pastangos, asmeninė pažanga, bendrieji gebėjimai;

7.3. ugdymo procese vyrauja mokytis padedantis vertinimas – formuojamasis vertinimas.

8. Vertinimo principai:

8.1. tikslingumas – vertinimo metodai atitinka mokymosi turinį;

8.2. atvirumas ir skaidrumas – su mokiniais tariamasi dėl (į)vertinimo formų, laiko, aiškūs vertinimo kriterijai;

8.3. objektyvumas – siekiama kuo didesnio vertinimo patikimumo, remiamasi pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosiose programose pateiktais apibendrintais kokybiniais mokinių žinių, supratimo ir gebėjimų vertinimo aprašais;

8.4. informatyvumas – vertinimo informacija aiški, išsami, savalaikė, nurodoma, ką mokins jau išmoko, kur spragos, kaip jas taisyti;

8.5. aiškumas – vertinimas grindžiamas aiškiais, mokiniams suprantamais kriterijais.

IV. VERTINIMO PLANAVIMAS IR MOKINIŲ INFORMAVIMAS

9. Mokytojas, planuodamas vertinimą, vadovaujasi Bendrosiose programose nurodytais pasiekimų lygiais (nepatenkinamu, patenkinamu, pagrindiniu, aukštesniu).

10. Ilgalaikiame plane, programoje mokytojas aprašo mokymosi pasiekimų, pažangos informacijos kaupimo ir jos fiksavimo principus. Ilgalaikio plano stulpelyje „Vertinimas“, e-dienyne fiksuoja atsiskaitymo laiką, formą ir temą.

11. Mokytojas savo kabinete skelbia informaciją apie taikomą dalyko vertinimą (procentų lentelę, suminio pažymio, kaupiamojo vertinimo kriterijus ir pan.).

12. Mokytojas per pirmąją savo dalyko pamoką rugsėjo mėn. mokinius supažindina su asmeninės mokinio pažangos stebėjimo, informacijos kaupimo, fiksavimo, analizavimo principais.

13. Pradėjęs naują pamokų etapą, ciklą, su mokiniais aptaria tikslus, uždavinius, darbo metodus, vertinimo kriterijus bei formas, informuoja, kurios veiklos bus vertinamos, kaip jos bus vertinamos, už kiek veiklų rašomas suminis pažymys ar kaupiamieji taškai.

14. Planuodamas pamoką, mokytojas numato, kokias dalykines ir bendrąsias kompetencijas mokiniai ugdysis, formuluodamas mokymo(si) uždavinį, numato aiškų, pamatuojamą vertinimu rezultatą.

15. Administracija, klasių vadovai pirmosiomis rugsėjo dienomis mokinius supažindina su „Šiaulių Gytarių progimnazijos mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašu“, mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) su dokumentu gali susipažinti progimnazijos internetinėje svetainėje.

16. Mokinių tėvai (globėjai/ rūpintojai) apie mokinių mokymosi pasiekimus ir pažangą informuojami vadovaujantis Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo reikalavimais, gimnazijos nustatyta tvarka.

V. VERTINIMAS UGDANT

17. Mokinių žinios, gebėjimai, įgūdžiai, pažanga vertinama pagal pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosiose programose pateiktus apibendrintus kokybinius mokinių žinių, supratimo ir gebėjimų vertinimo aprašus, pasiekimų lygius, toje pačioje klasėje dirbančių mokytojų sutartus dalyko vertinimo metodus, formas ir kriterijus.

18. Pradinio ugdymo programos (1-4 kl.) mokinių pasiekimai ir pažanga įvertinama atsižvelgiant į Pradinio ugdymo bendrojoje programoje sufurmuluotus apibendrintus mokinių mokymosi rezultatus pagal BP lenteles „Mokinių pasiekimų lygių požymiai“ ir tai fiksuojama Pradinio ugdymo elektroniniame dienynė, mokinių mokymosi apskaitos suvestinėje. Joje įrašome mokinių mokymo(si) pasiekimų lygį (nepatenkinamas, patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis), jei nepasiektas patenkinamas lygis, įrašome žodį „nepatenkinamas“, dorinio ugdymo – „padarė pažangą (p.p)“, „nepadarė pažangos (n.p)“.

Vertinimo skalė:

Pasiekimų lygis	Trumpas apibūdinimas
Aukštesnysis	puikiai
	labai gerai
Pagrindinis	gerai
	pakankamai gerai
	vidutiniškai
Patenkinamas	patenkinamai
	pakankamai patenkinamai
Nepatenkinamas	nepatenkinamai
	blogai
	labai blogai
	pasiekimai nėra įvertinti

19. Pagrindinio ugdymo (pirmos dalies) mokinių mokymosi pasiekimai ir pažanga vertinami dešimties balų sistema, dorinis ugdymas (tikyba, etika) – „įskaityta“ (įsk.), „neįskaityta“ (neįsk.), socialinė – pilietinė veikla – „įskaityta“ (įsk.), „neįskaityta“ (neįsk.).

Dešimtbalė vertinimo skalė pagrindiniame ugdyme

Pasiekimų lygis	Balai	Apibūdinimas
Aukštesnysis	10 (dešimt)	puikiai
	9 (devyni)	labai gerai
	8 (aštuoni)	gerai
Pagrindinis	7 (septyni)	pakankamai gerai
	6 (šeši)	vidutiniškai
	5 (penki)	patenkinamai
Patenkinamas	4 (keturi)	pakankamai patenkinamai
	3 (trys)	nepatenkinamai
	2 (du)	blogai
Nepatenkinamas	1 (vienas)	labai blogai

20. Rugsėjo mėnuo skiriamas 5 kl. mokinių adaptacijai, jų mokymosi pasiekimai nepatenkinamais pažymiais nevertinami.

21. Įrašų „aukštesnysis“, „pagrindinis“, „patenkinamas“, „nepatenkinamas“, „padaryta pažanga“ (p.p), „nepadaryta pažanga (n.p)“ 1-4 kl.

22. Baigus pradinio ugdymo programą rengiamas pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašas.

23. Minimalus pažymių skaičius kiekvienam mokiniui per pusmetį yra $n+2$ (savaitinių pamokų skaičius + du pažymiai).

24. Atsiskaitomąjį darbą (kontrolinį, savarankišką ir kt.) mokytojas ištaiso per penkias darbo dienas.

VI. VERTINIMO DALYVIAI IR JŲ VAIDMUO

25. Mokytojai:

25.1. vadovaujantis Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis parengia dalyko mokinių pasiekimų ir gebėjimų vertinimo tvarkos aprašą ir jį suderina mokytojų metodinėse grupėse;

25.2. mokslo metų pradžioje kartu su mokiniais aptaria bendrąją mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarką, dalyko vertinimo metodiką;

25.3. nustatyta tvarka fiksuoja vertinimo informaciją;

25.4. apibendrina ir įvertina mokinio pasiekimus;

25.5. remdamiesi vertinimo informacija, analizuoja ir koreguoja mokinių mokymą ir mokymąsi;

25.6. periodiškai vertinimo informaciją mokiniams, tėvams (globėjams, rūpintojams) pateikia žodžiu ar raštu;

25.7. informuoja mokinius, jų tėvus (globėjus, rūpintojus), mokyklos vadovus apie mokinių mokymąsi, pasiekimus ir spragas, reikalingą pagalbą;

25.8. atsiradus mokymosi problemoms, informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus) įvairiais būdais: rašant pastabas, pranešimus elektroniniame dienyne, skambinant ir pan.

26. Mokiniai:

26.1. kartu su mokytoju aptaria numatomus mokymosi pasiekimus, užduotis bei vertinimo kriterijus, nagrinėja vertinimo informaciją;

26.2. mokytojo padedami mokosi vertinti ir įsivertinti savo pasiekimus ir pažangą;

26.3. atsižvelgdami į mokymosi sėkmę, planuoja tolesnį mokymąsi.

27. Klasių vadovai, mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams), kurie neturi prieigos prie elektroninio dienyno:

27.1. praneša raštu apie galimus pusmečio (metinius) nepatenkinamus įvertinimus prieš mėnesį iki pusmečio pabaigos.

27.2. atspausdina kiekvieno mėnesio pasiekimų ataskaitas iki einamo mėnesio 7 d.

28. Mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) vaiko mėnesio pasiekimų ataskaitą pasirašytinai grąžina klasės vadovui per tris darbo dienas.

28.1. Mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams) su informacija apie vaiko mokymąsi, pažangą bei pasiekimus, mokymosi spragas ir reikiamą pagalbą teikiama rašant pastabas, pranešimus elektroniniame dienyne, individualių pokalbių metu, mokinių konsultacijų metu;

28.2. Tėvų (globėjų, rūpintojų) susirinkimuose aptariamas tik bendras klasės pažangumas, dalykų pasiekimai.

29. Mokyklos vadovai:

29.1. vertina mokyklos ir mokytojo darbo kokybę, remdamasi mokinių pasiekimais ir atsižvelgdami į vaikų ir jų tėvų (globėjų, rūpintojų) socialinę padėtį, sociokultūrinę aplinką, amžiaus tarpsnius ir pan.;

29.2. analizuoja vertinimo informaciją su mokytojų metodinių grupių pirmininkais ir ja remiasi priimdami sprendimus, koreguodami ugdymo planą.

VII. MOKINIO MOKYMOSI PASIEKIMŲ FIKSAVIMAS BAIGIANTIS UGDYMO LAIKOTARPIUI

30. Mokinio mokymosi pasiekimai fiksuojami baigiantis ugdymo laikotarpiui vadovaujantis Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu.

31. Mokinio mokymosi pasiekimai ugdymo laikotarpio pabaigoje apibendrinami ir vertinimo rezultatas fiksuojamas įrašu ir (arba) balu, taikant 10 balų vertinimo sistemą:

31.1. Įrašas „neatestuota“ įrašomas, jei mokinio pasiekimai nėra įvertinti.

31.2. Mokinio mokymosi pasiekimai apibendrinami ir vertinimo rezultatas fiksuojamas įrašu arba balu.

31.3. Vienerių mokslo metų pasiekimų rezultatas, mokantis pagal dalyko programą (toliau – dalyko metinis įvertinimas), fiksuojamas iš I ir II pusmečių balų / pažymių, skaičiuojant jų aritmetinį vidurkį ir taikant apvalinimo taisyklės (pvz., jei I pusmečio pažymys – 7, II pusmečio – 6, tai dalyko metinis įvertinimas – 7).

31.4. Jei mokinys I pusmetį buvo neatestuotas ir per II pusmetį atsiskaitė už to pusmečio programą, jo I pusmečio įvertinimas laikomas I pusmečio įvertinimu. Elektroniniame dienyne atsiskaitymas žymimas paskutinę II pusmečio pamoką. Pamokos temos skiltyje daromas įrašas: “Atsiskaitymas” už I pusmetį. Mokinys pasirengė savarankiškai (konsultuojantis su mokytoju)“

31.5. Jei mokinys per visą ugdymo laikotarpį (pusmetį) neatliko visų vertinimo užduočių (pvz., kontrolinių darbų ir kt.) be pateisinamos priežasties, nepademonstravo pasiekimų, numatytų pagrindinio ugdymo bendrosiose programose, mokinio dalyko trimestro, pusmečio ar kito ugdymo laikotarpio pasiekimai prilyginami žemiausiam 10 balų sistemos įvertinimui „labai blogai“; jei mokinys neatliko visų vertinimo užduočių dėl svarbių, mokyklos vadovo pateisintų priežasčių (pvz., ligos) – fiksuojamas įrašas „atleista“.

31.6. Jei pasibaigus ugdymo procesui buvo skirtas papildomas darbas, papildomo darbo įvertinimas laikomas metiniu.

Dėl kitų, šiame Tvarkos apraše nenumatytų ir neaprašytų, dalyko trimestro, pusmečio, metinio ar kito ugdymo laikotarpio įvertinimo fiksavimo atvejų susitariama mokykloje.“

VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

32. Vertinami mokinio individualūs pasiekimai ir pažanga, nelyginama su kitų mokinių pasiekimais.

33. Kiekvieno dalyko mokytojai aptaria savo dalyko vertinimo metodiką ir patvirtina ją metodinėje grupėje.

34. Aprašas skelbiamas progimnazijos internetiniame tinklapyje, dalyko vertinimo metodikos – kabinetuose.

35. Šis aprašas gali būti keičiamas ir papildomas Šiaulių Gytarių progimnazijos direktoriaus ir mokytojų metodinių grupių iniciatyva.
